

11. SINIF COĞRAFYA DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 1 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. COĞ.11.1.1 · Mekânsal sorunların çözümünde coğrafya biliminin katkılarını yapılandırabilme · kolay

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Kişi başına yeşil alan arttıkça yaz sıcaklığının azaldığını (ters yönlü ilişki) yazar.	10
b)	Verileri mekâna göre karşılaştırarak sorunun en ağır olduğu yeri (A mahallesi) belirleyip öncelikli yeşil alan önerisi geliştirebileceğini açıklar.	10

a) Örnek cevap: Yeşil alan arttıkça sıcaklık düşüyor; A'dan E'ye yeşil alan artarken sıcaklık 36,5 °C'den 31 °C'ye iniyor.

b) Örnek cevap: Coğrafyacı mahalleleri karşılaştırarak en sıcak ve en az yeşil alana sahip A mahallesini belirler; yeni park ve ağaçlandırma için önce bu mahalleyi önerir.

Sık hatalar: İlişkinin yönünü ters yazmak; Veriyi kullanmadan genel öneri yazmak

2. COĞ.11.2.1 · Web tabanlı CBS aracılığı ile harita uygulamaları yapabilme · kolay

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
	Yalnızca amaca uygun katmanları (okullar, duraklar, yollar) açık bırakıp ötekileri kapatması gerektiğini yazar.	13
	Gereksiz katmanların haritayı kalabalıklaştırıp okunmasını zorlaştırdığını gerekçe olarak yazar.	7

Örnek cevap: Yalnızca okullar, otobüs durakları ve yollar katmanlarını açık bırakıp ötekileri kapatmalıdır; gereksiz katmanlar haritayı kalabalıklaştırıp aradığı bilgiyi gizler.

Sık hatalar: Haritayı büyütmenin tek başına yeterli olacağını düşünmek

3. COĞ.11.3.1 · Yeryüzündeki su kaynaklarını sınıflandırabilme · zor

25 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Kuzey Denizi'ni açık, Akdeniz ve Karadeniz'i iç, Hazar'ı kapalı deniz olarak sınıflandırır. Biri yanlışsa ölçüt puanının yarısı verilir.	10
b)	Ölçütün okyanusla bağlantının varlığı ve genişliği olduğunu açıklar.	5
b)	Hazar'ın çok geniş olması ve suyunun tuzlu olması nedeniyle deniz olarak da adlandırıldığını yazar.	10

a) Örnek cevap: Açık deniz: Kuzey Denizi. İç deniz: Akdeniz ve Karadeniz. Kapalı deniz: Hazar.

b) Örnek cevap: Ölçüt, denizin okyanusla bağlantısı olup olmadığı ve bu bağlantının geniş ya da dar oluşudur. Hazar aslında okyanusla bağlantısı olmayan bir göldür; ancak çok geniş ve suyu tuzlu olduğu için deniz olarak da anılır.

Sık hatalar: Akdeniz'i açık deniz saymak; Ölçütü yalnızca büyüklük olarak açıklamak

4. COĞ.11.3.2 · Türkiye'deki su kaynaklarının çevresel, ekonomik, politik ve sosyokültürel etkilerini sorgulayabilme · orta

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Birinci ekonomik faydayı yazar (elektrik enerjisi üretimi, tarımsal sulama, ürün çeşitliliği ve verimin artması, balıkçılık, istihdam vb.).	4
a)	İkinci ekonomik faydayı yazar.	4
b)	Akış aşağısındaki ülkelerin (Suriye, Irak) suyun miktarı ve zamanlaması konusunda kaygı duyabileceğini belirtir.	8
b)	Bu durumun ülkeler arasında anlaşmazlığa ya da iş birliği ve su anlaşmaları gereğine yol açabileceğini açıklar.	4

a) Örnek cevap: Elektrik üretimi ve Harran Ovası gibi ovaların sulanması.

b) Örnek cevap: Fırat ve Dicle'nin suyu Türkiye'den sonra Suriye ve Irak'a ulaşır. Barajlarda su tutulduğunda bu ülkeler kendilerine ulaşan suyun azalacağından kaygı duyabilir. Bu nedenle ülkeler arasında anlaşmazlık çıkabilir; sorunun çözümü için ortak su anlaşmaları ve iş birliği gerekir.

Sık hatalar: Sınır aşan suyu yalnızca sınırı çizen akarsu sanmak; Politik sonucu tek taraflı değerlendirmek

5. COĞ.11.4.1 · Türkiye ve dünyadaki yerleşmelerin mekânsal organizasyonunu çözümleyebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
	Merkezî iş alanının ticaret ve iş yerlerinden oluştuğunu, konut alanlarının ise çevrede yer aldığını belirtir.	10
	İnsanların gündüz çalışmak ve alışveriş için merkeze gelip akşam konutlarına döndüğünü açıklar.	5

Örnek cevap: Merkezî iş alanında işyerleri, bankalar ve mağazalar vardır, konut azdır. İnsanlar gündüz çalışmak ve alışveriş yapmak için merkeze gelir, akşam çevredeki konut alanlarına döner.

Sık hatalar: Farkı yalnızca gece güvenliğiyle açıklamak